

Vývoj státní ekonomiky 2006 - dopady na obce a kraje

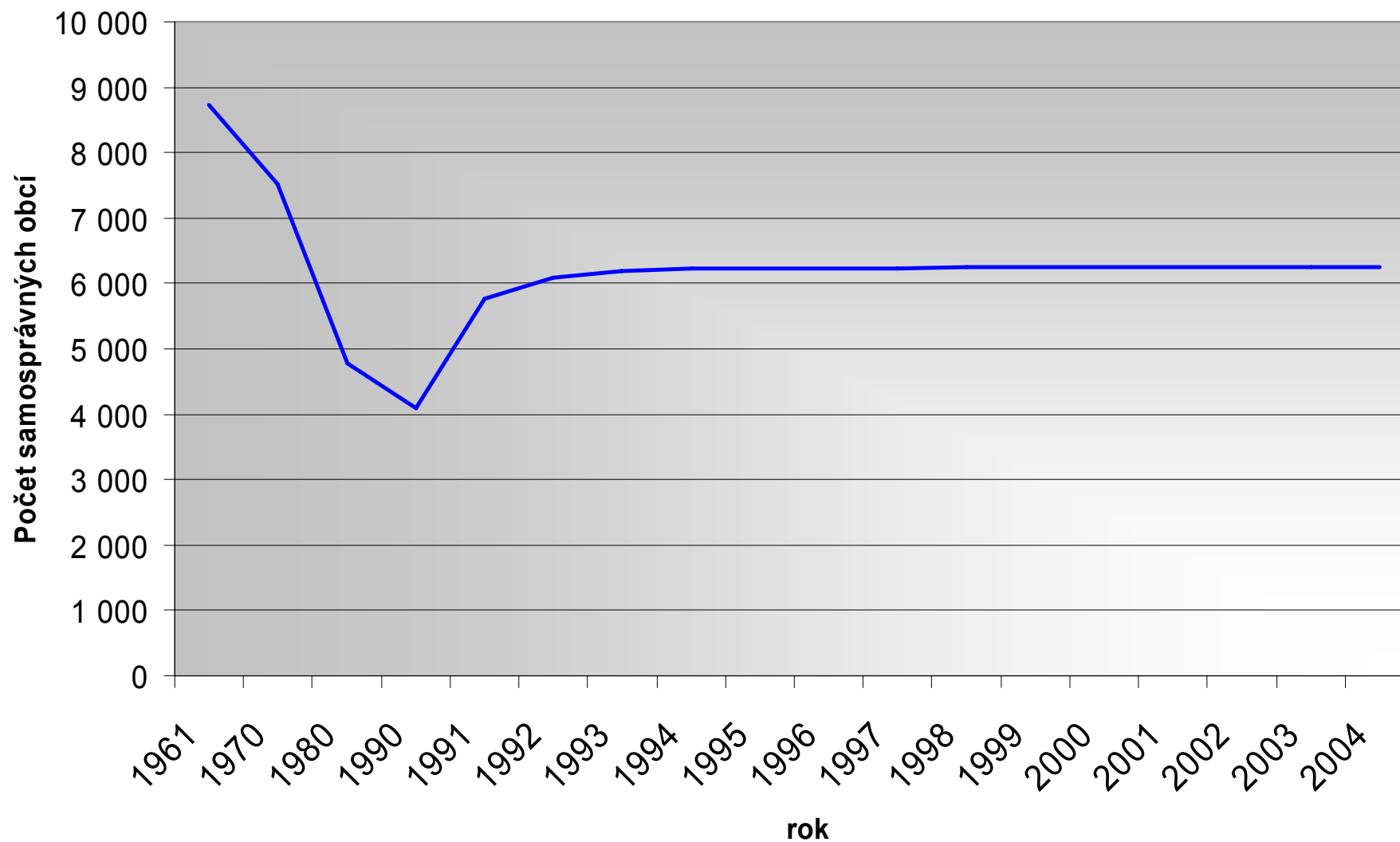
Ing. Luděk Tesař

ekonom

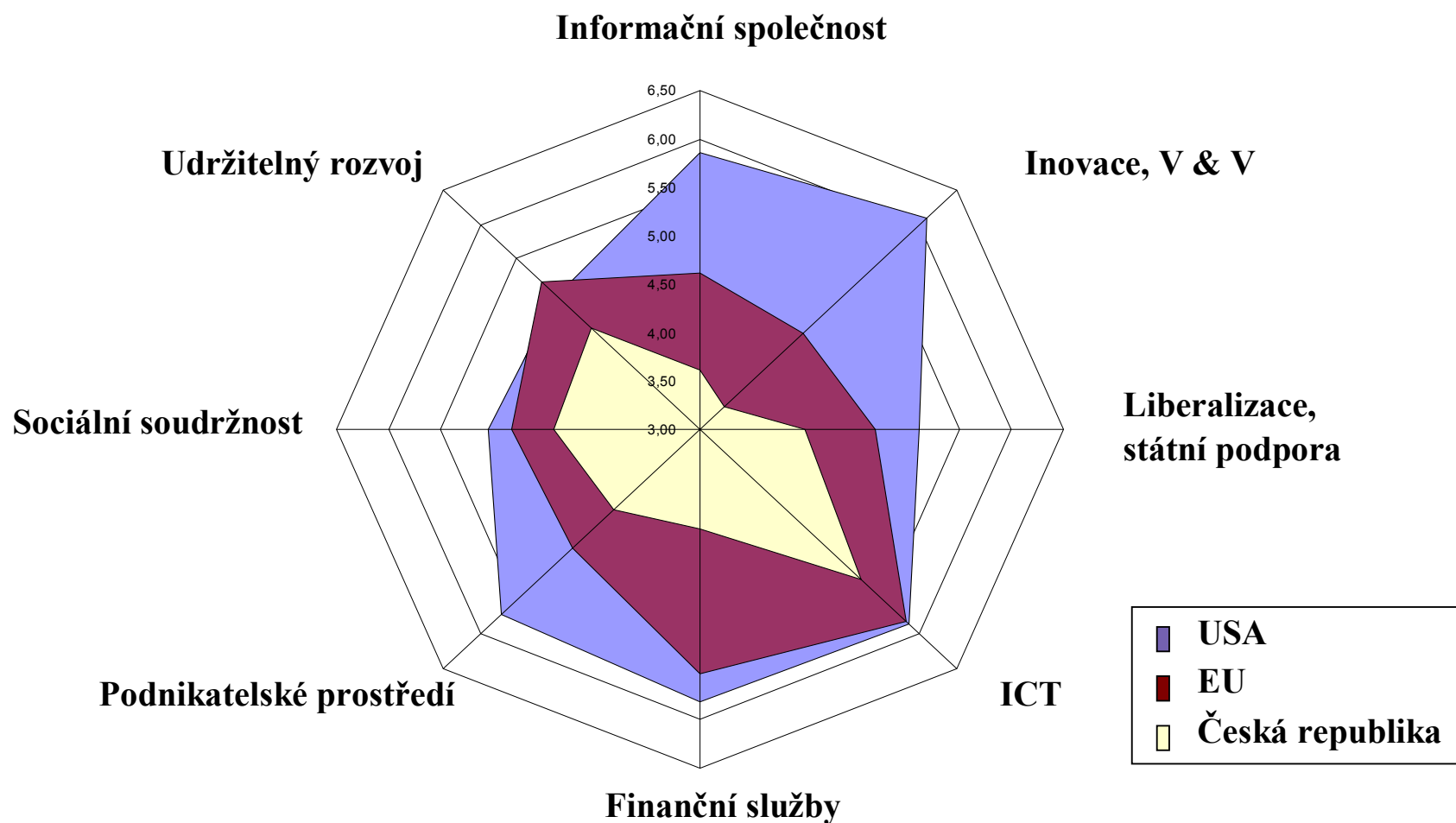
externí poradce ministra financí

Osobní motto: Kdo pokládá něco za nemožné ani se nepokusí aby to učinil možným.

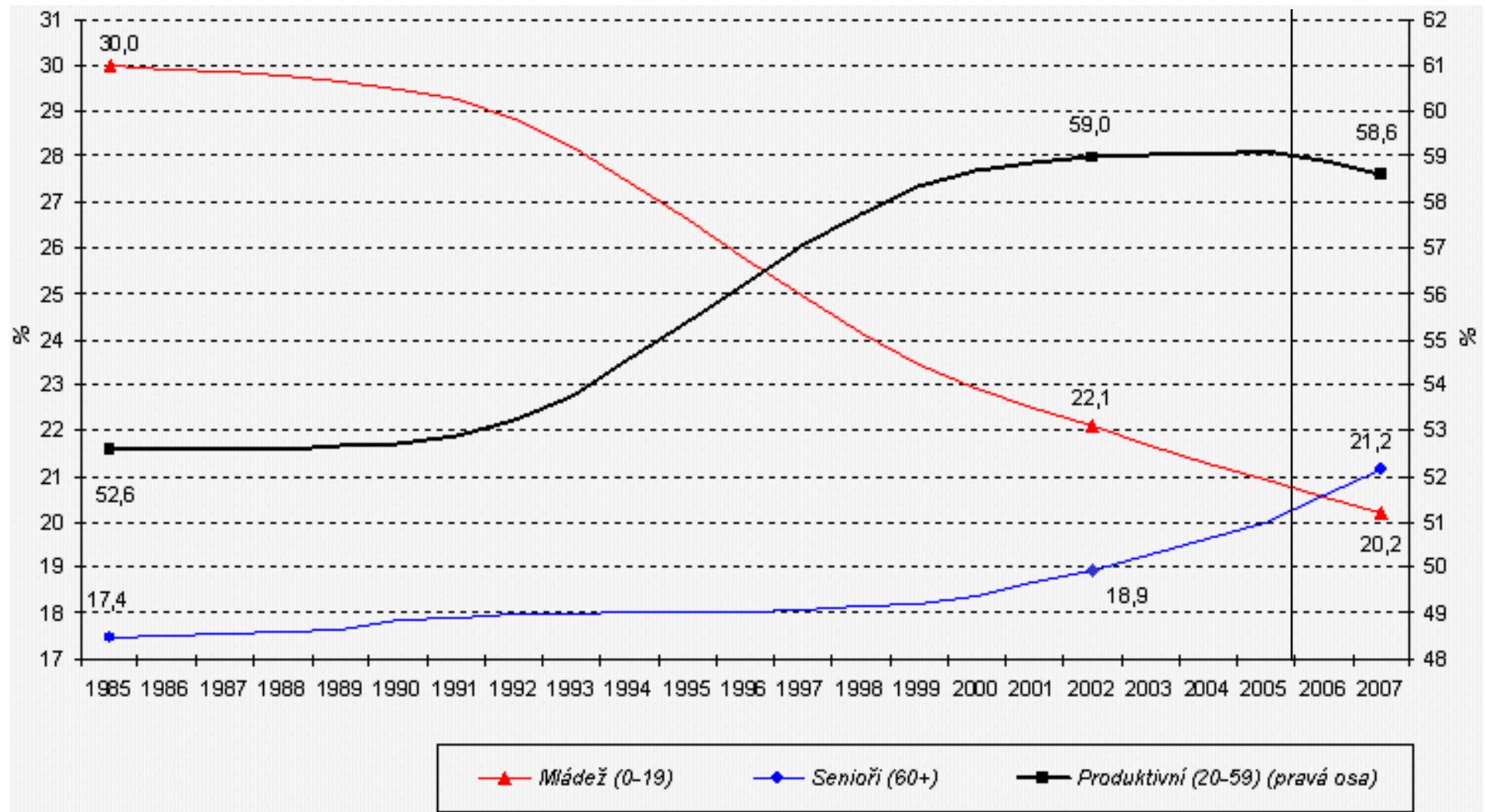
Vývoj počtu obcí na území ČR

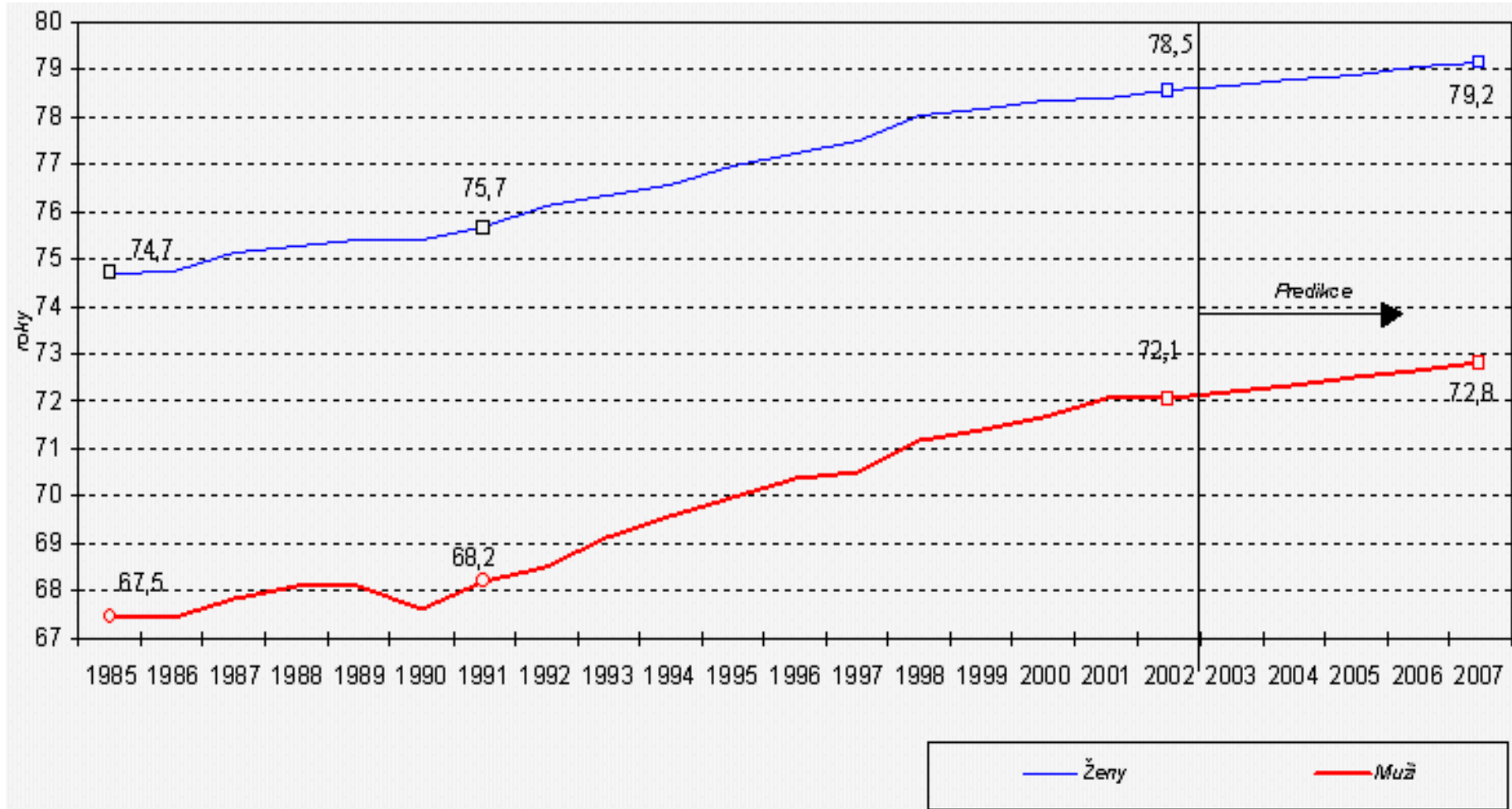
Index konkurenceschopnosti - lisabonská kritéria

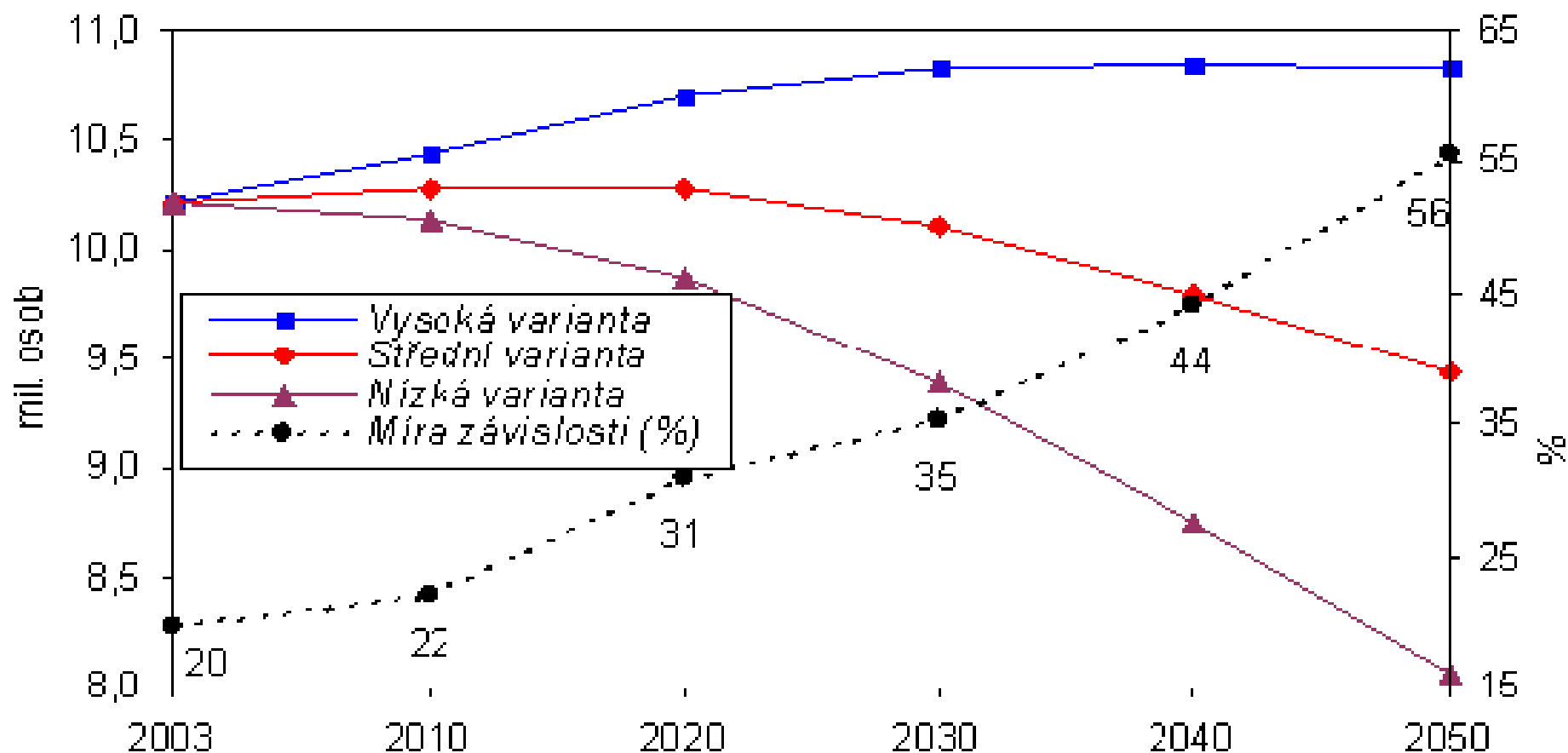
Věkové skupiny - strukturální podíly

Střední délka života

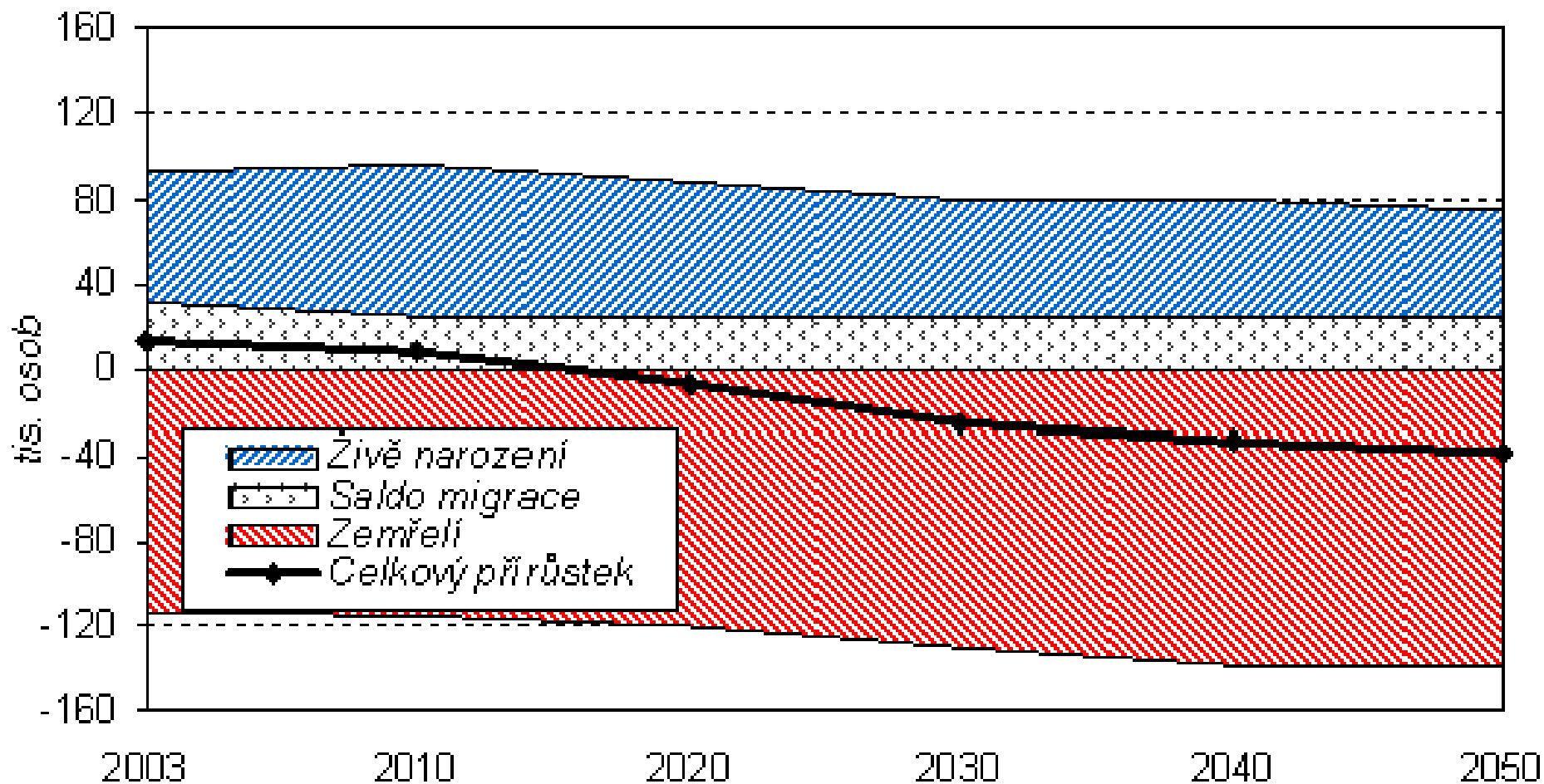
Počet obyvatel a míra závislosti

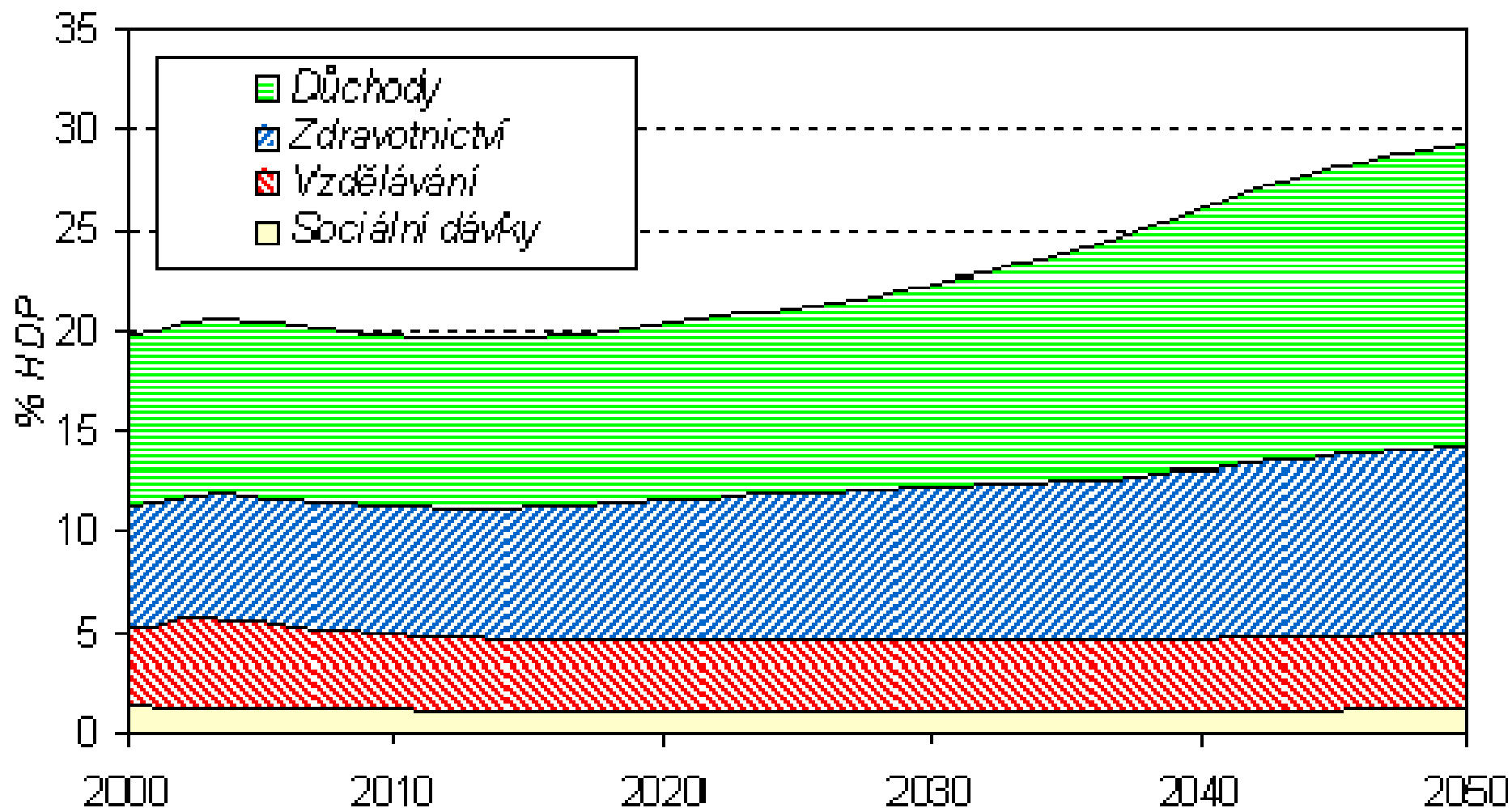
Zdroj: ČSÚ

Poznámka: Míra závislosti je zde definována jako podíl osob starších 65 let na populaci ve věku 15 - 64 let ve střední variantě.

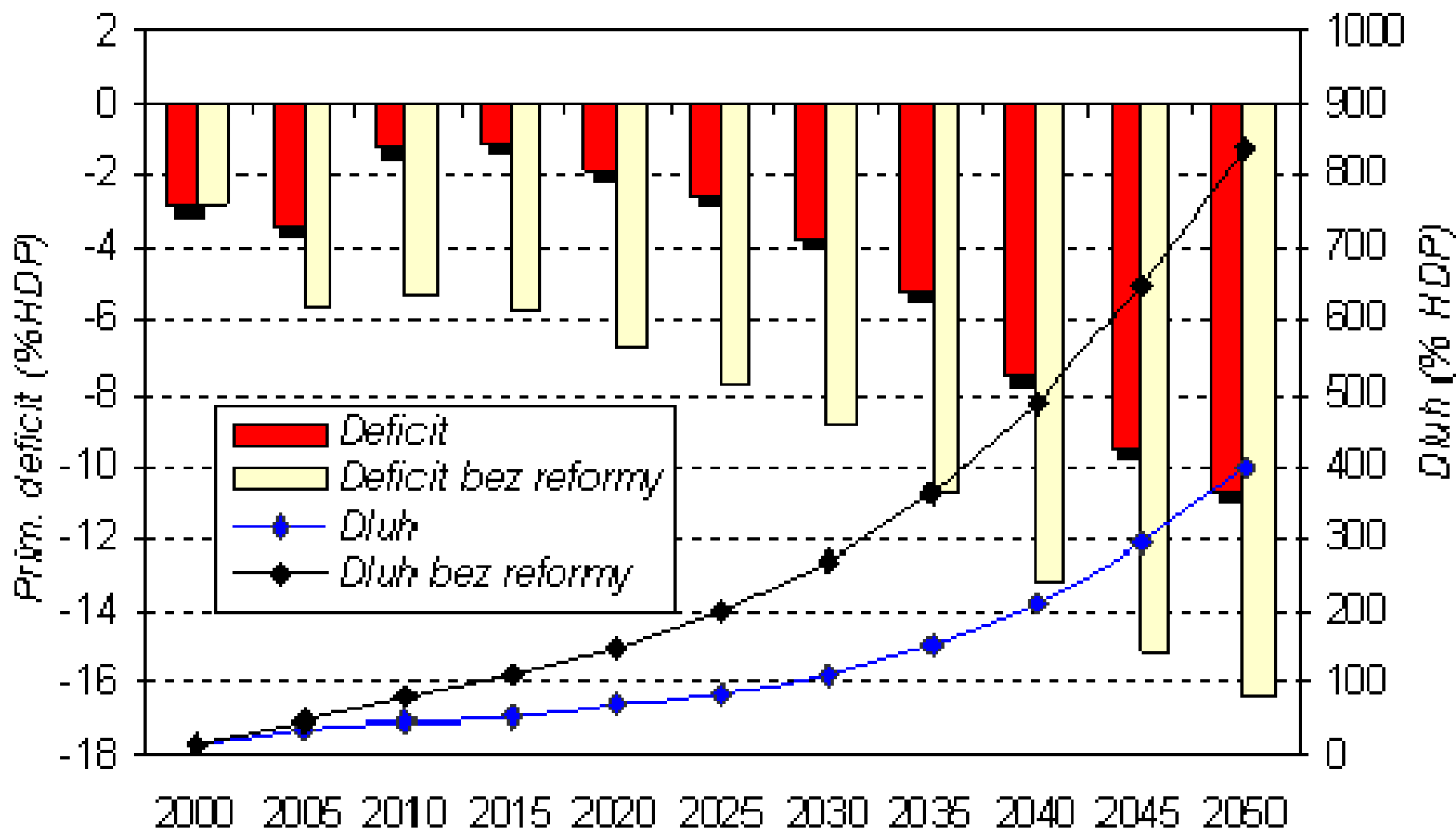
Struktura demografického vývoje

Vývoj výdajů závislých na věkové struktuře populace

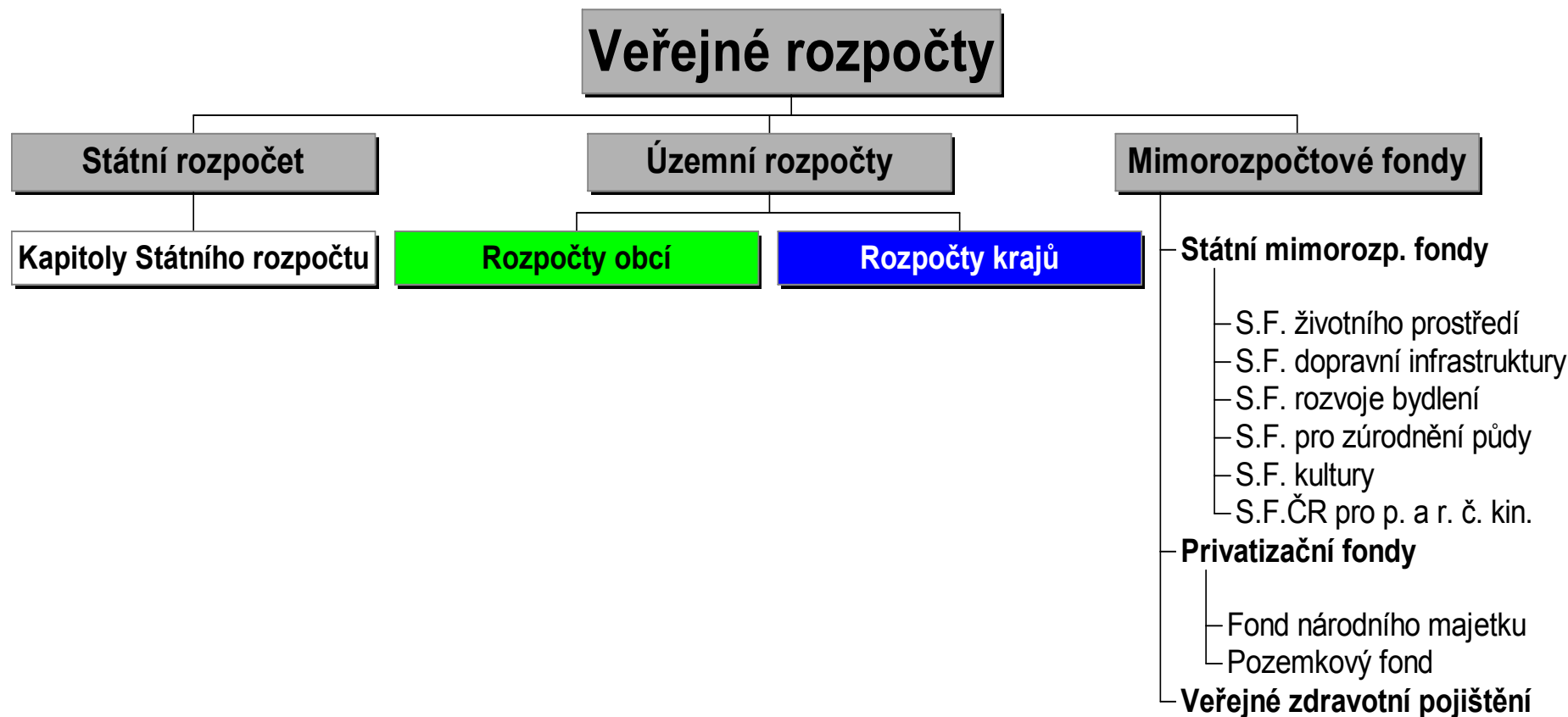

Primární deficit a veřejný dluh

Zdroj: MF ČR

Soustava veřejných rozpočtů ČR

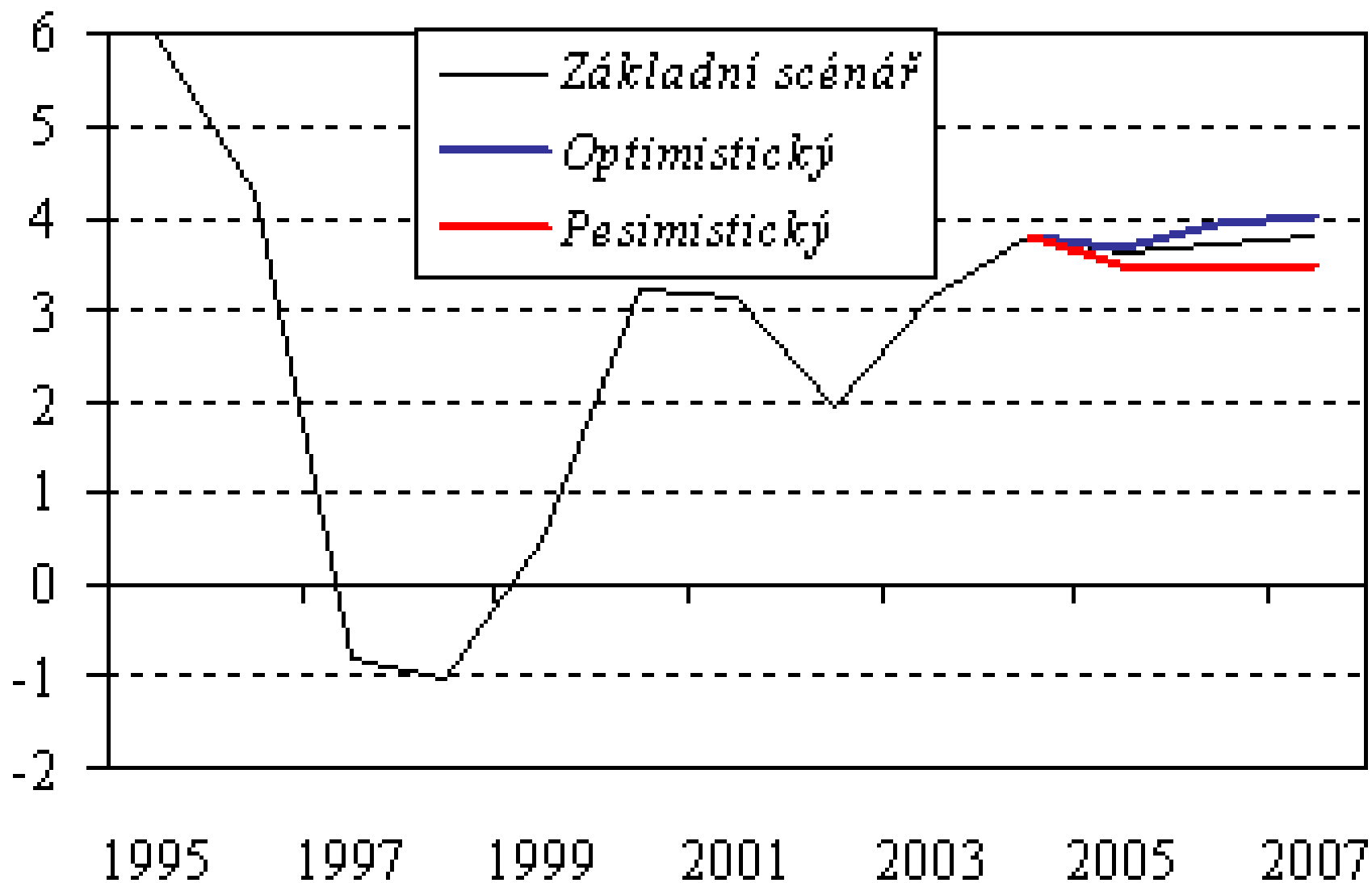

Hlavních makroekonomické indikátory

		2001	2002	2003	2004	2005	2006	2005	2006
						<i>Predikce</i>	<i>Predikce</i>	<i>Mnulá predikce</i>	<i>Mnulá predikce</i>
Hrubý domácí produkt	<i>nůst v% s.c.</i>	2,6	1,5	3,2	4,4	4,0	4,0	4,0	4,1
Spotřeba domácností	<i>nůst v% s.c.</i>	2,6	2,8	4,6	2,1	2,5	3,3	3,5	3,5
Spotřeba vlády	<i>nůst v% s.c.</i>	3,8	4,5	3,8	-2,0	0,4	-0,2	1,0	-1,4
Hrubá tvorba fixního kapitálu	<i>nůst v% s.c.</i>	5,4	3,4	4,7	7,6	5,3	5,6	7,1	7,1
Příspěvek zahr.obchodu k růstu HDP	<i>proc.body, s.c.</i>	-1,4	-2,0	-0,4	1,7	1,2	0,5	0,3	0,6
Deflátor HDP	<i>nůst v%</i>	4,9	2,8	2,6	3,0	2,2	2,8	2,7	3,1
Průměrná míra inflace	<i>%</i>	4,7	1,8	0,1	2,8	1,8	2,2	1,8	2,2
Zaměstnanost (VŠPS)	<i>nůst v%</i>	0,4	(0,8)	-0,7	-0,6	0,4	0,4	0,2	0,2
Míra nezaměstnanosti (VŠPS)	<i>průměr v%</i>	.	7,3	7,8	8,3	7,9	7,5	8,2	8,1
Objem mezd a platů	<i>nůst v% b.c.</i>	6,9	8,5	5,2	4,9	5,0	5,3	6,3	6,3
Podíl BÚ na HDP	<i>%</i>	-5,4	-5,6	-6,3	-5,2	-3,6	-3,5	-5,0	-3,9

Údaje o růstu zaměstnanosti za rok 2002 jsou uvedeny v závorce vzhledem k metodické změně ve Výběrovém šetření pracovních sil.

HDP meziročně v %

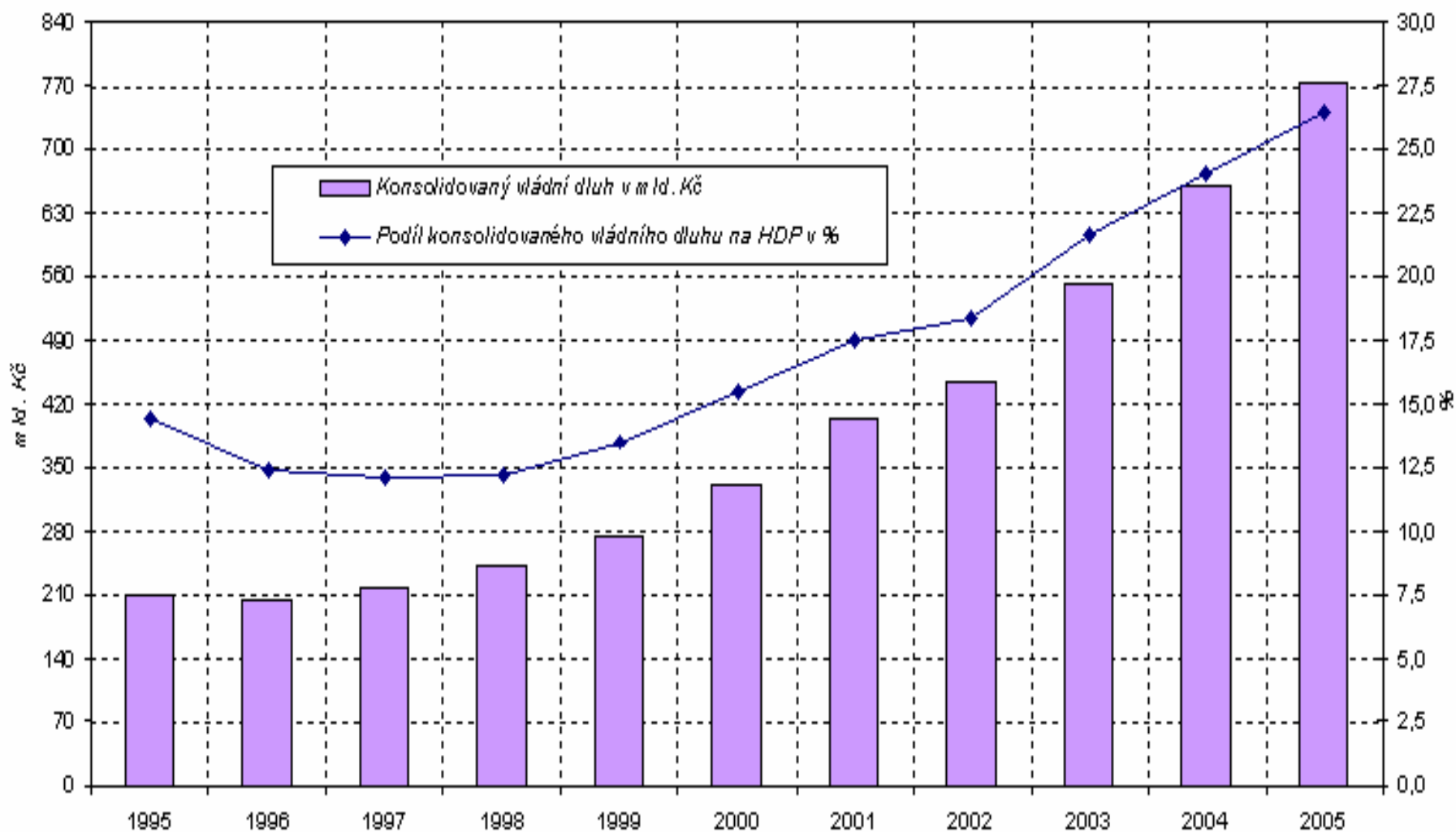

Srovnání růstu HDP (ve stálých cenách v %)

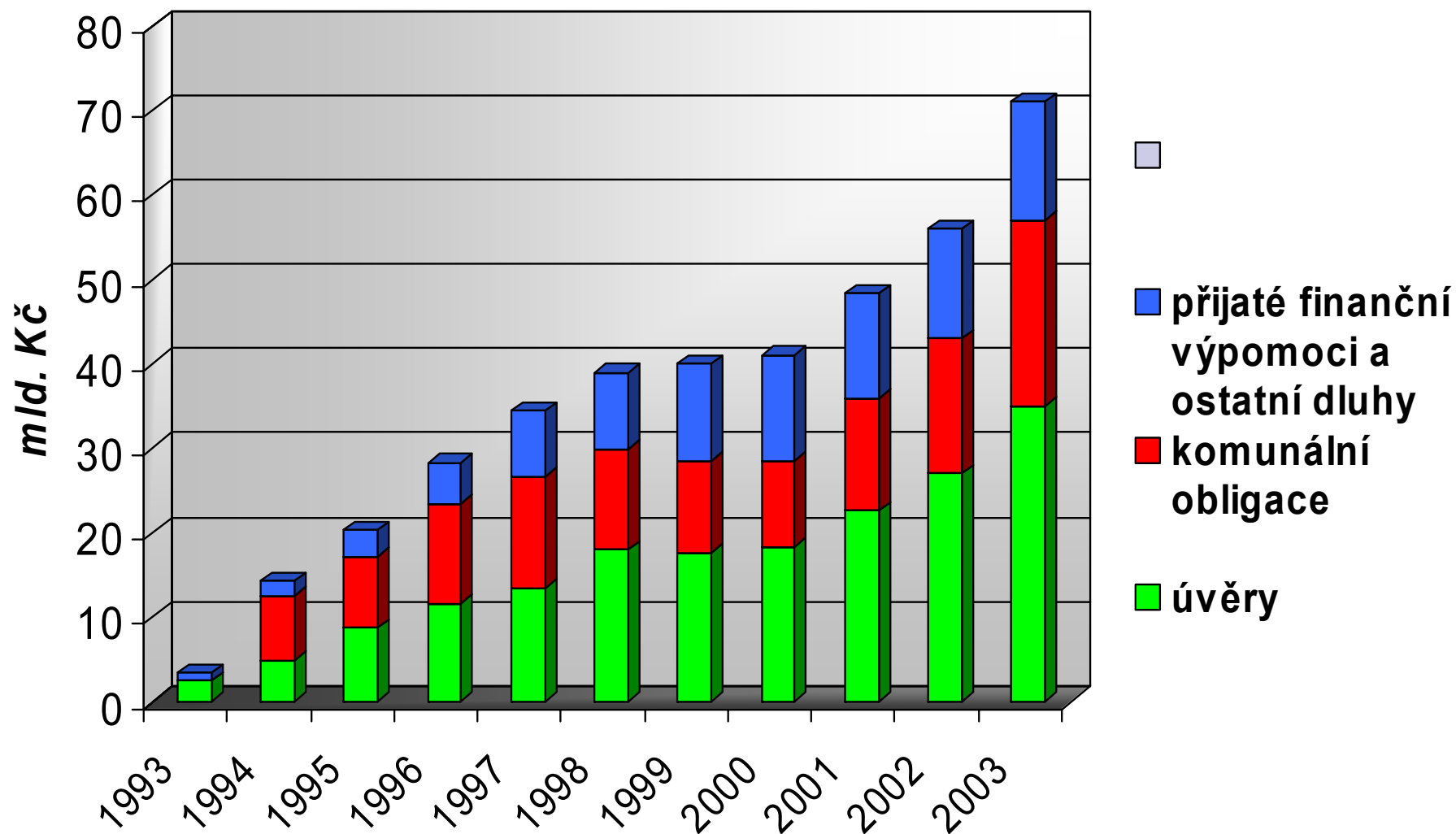
	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005 <i>Predikce</i>	2006 <i>Predikce</i>
EU-25	2,6	2,9	2,9	3,6	1,7	1,1	0,9	2,3	1,8	2,1
EU-15	2,7	2,9	2,9	3,7	1,9	1,2	1,0	2,3	1,7	2,0
Eurozóna	2,3	2,9	2,8	3,5	1,6	0,9	0,5	2,0	1,5	1,8
Německo	1,8	2,0	2,0	3,2	1,2	0,2	0,0	1,6	1,2	1,6
Francie	2,3	3,3	3,3	4,0	2,1	1,2	0,9	2,4	1,9	2,1
Británie	3,3	3,1	2,9	3,9	2,3	1,8	2,2	3,0	2,5	2,5
Rakousko	1,8	3,6	3,3	3,4	0,7	1,2	0,8	2,0	2,0	2,1
USA	4,5	4,2	4,4	3,7	0,8	1,9	3,0	4,4	3,5	3,3
Japonsko	1,8	-1,0	-0,1	2,4	0,2	-0,3	1,4	2,7	1,5	1,7
Maďarsko	4,6	4,9	4,2	5,2	3,8	3,5	3,0	4,0	3,4	3,6
Polsko	6,8	4,8	4,1	4,0	1,0	1,4	3,8	5,4	3,8	4,2
Slovensko	4,6	4,2	1,5	2,0	3,8	4,6	4,5	5,5	5,1	4,9
Česko	-0,7	-1,1	1,2	3,9	2,6	1,5	3,2	4,4	4,0	4,0

Zdroje: OECD - Main Economic Indicators, Quarterly National Accounts; The Economist; IMF – Financial Statistics; odhady MF; Eurostat

Konsolidovaný vládní dluh

Vývoj výše a struktury zadluženosti obcí

Mezinárodní srovnání vývoje státního dluhu

Veřejný dluh v % na HDP

	2000	2001	2002	2003	2004*	2008*
Japonsko	139	148	158	167	174	183
Itálie	110	110	107	107	105	98
Kanada	102	100	96	90	84	63
Německo	60	60	61	63	66	65
USA	57	57	59	63	65	65
Francie	57	57	59	61	63	59
Velká Británie	42	39	38	39	40	44
ČR	15	16	17	22	25	40**

* předpoklad

Zdroje: MFČR, HN, OECD, ECB,

** při realizaci fiskální konsolidace, aktivní scénář reformy v r. 2006 = 38,5 % HDP (dle pasivního scénáře 46 % HDP) r. 2008 subjektivní odhad dle aktivního scénáře

Mezinárodní srovnání vývoje rozpočtové bilance

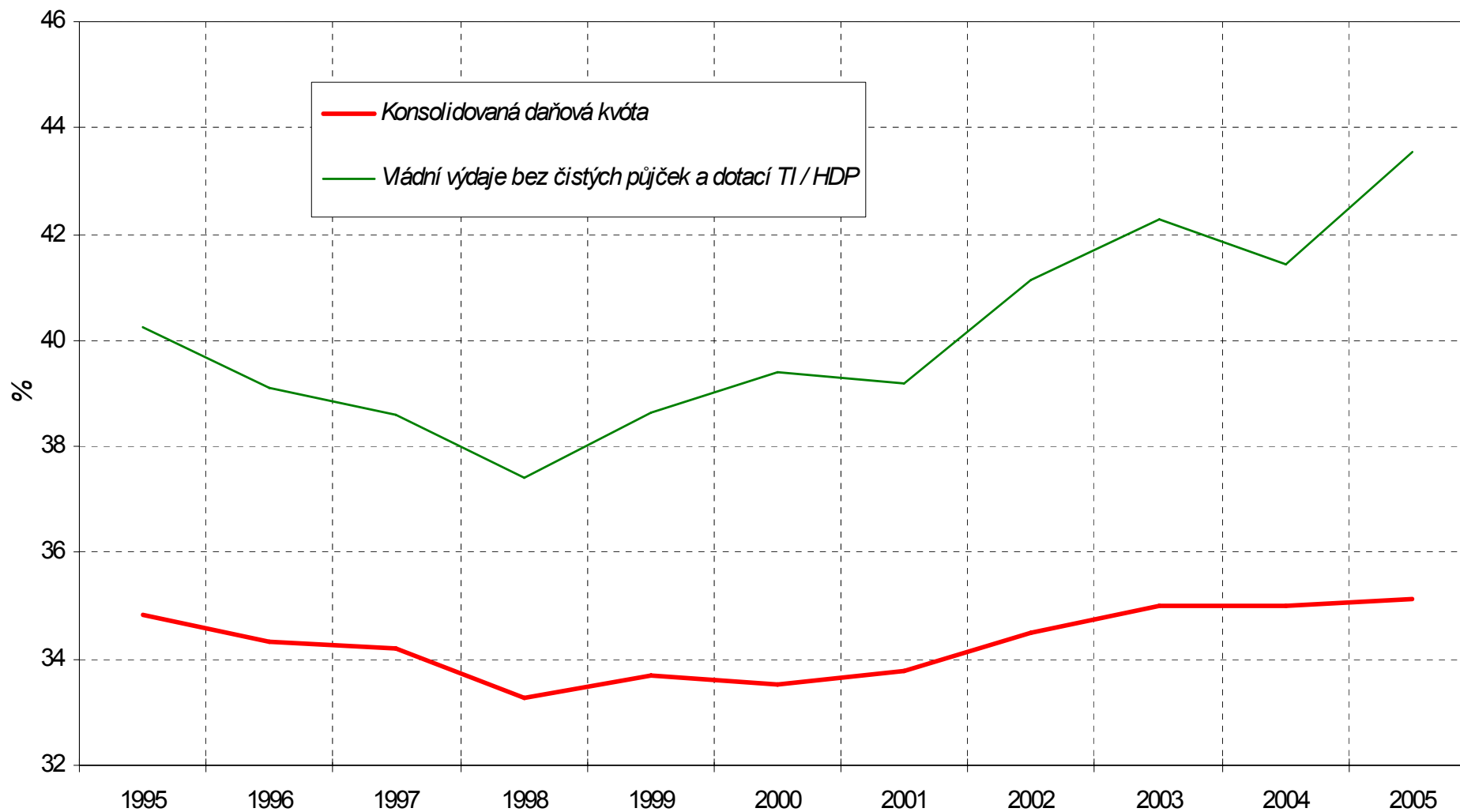
Deficity a přebytky, jako % HDP

	2000	2001	2002	2003*	2004*	2008*
Japonsko	-7,4	-6,1	-7,5	-7,4	-6,5	-6,2
ČR (pasivní scénář)	-3,2	-2,9	-3,9	-6,2	-8,2	-6**
ČR (aktivní scénář)	-3,2	-2,9	-3,9	-6,2	-5,5	-3**
USA	1,2	-0,7	-3,8	-6,0	-5,6	-3,0
Francie	-1,4	-1,5	-3,1	-4,0	-3,5	-0,2
Německo	1,3	-2,8	-3,5	-3,9	-3,9	-1,2
Itálie	-0,6	-2,6	-2,3	-2,8	-2,6	-1,7
Velká Británie	3,8	0,7	-1,5	-2,5	-2,7	-2,5
Kanada	3,0	1,4	0,8	1,5	1,5	1,6

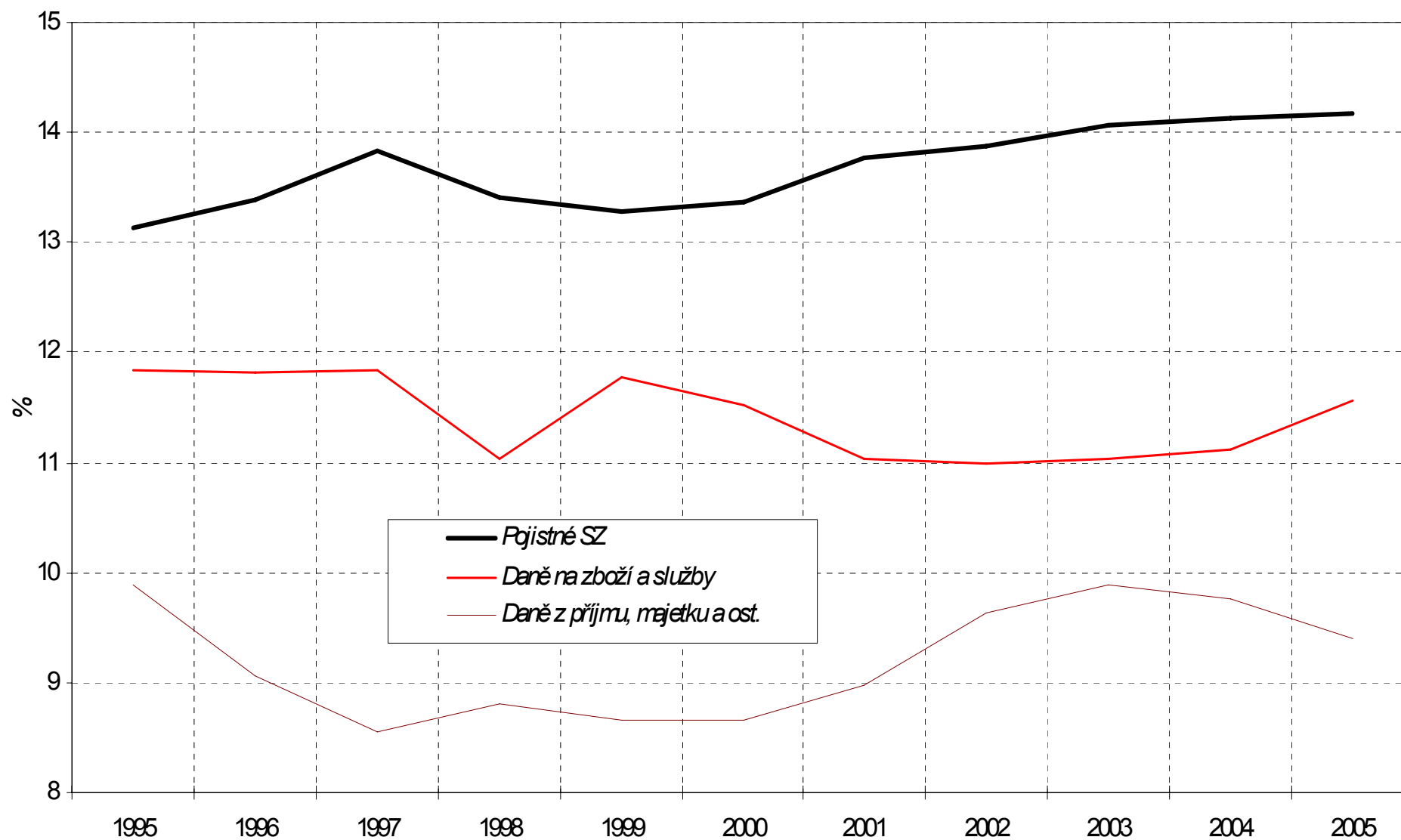
* předpoklad

Zdroje: MF, OECD, ECB, HN

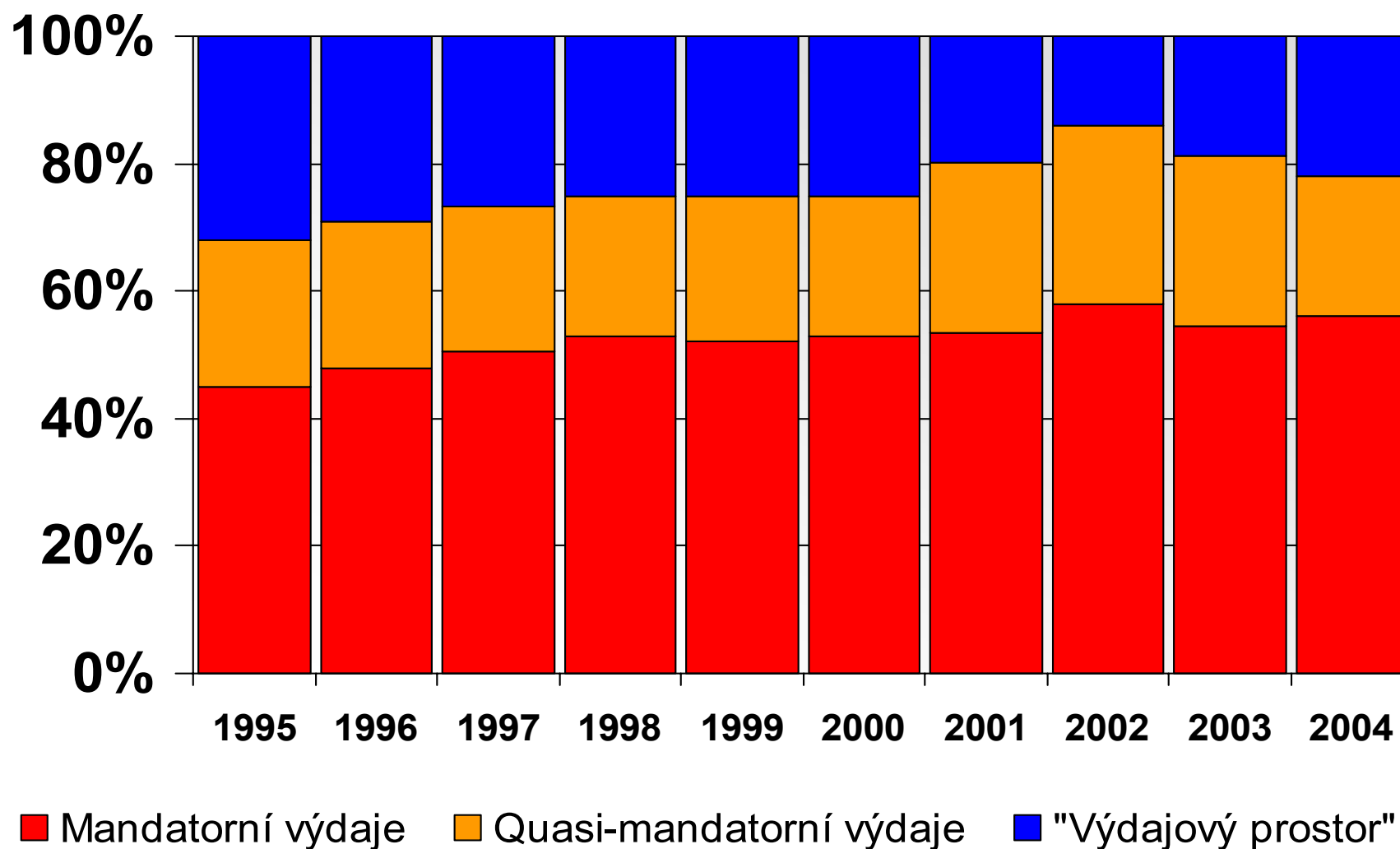
Vývoj konsolidované daňové kvóty

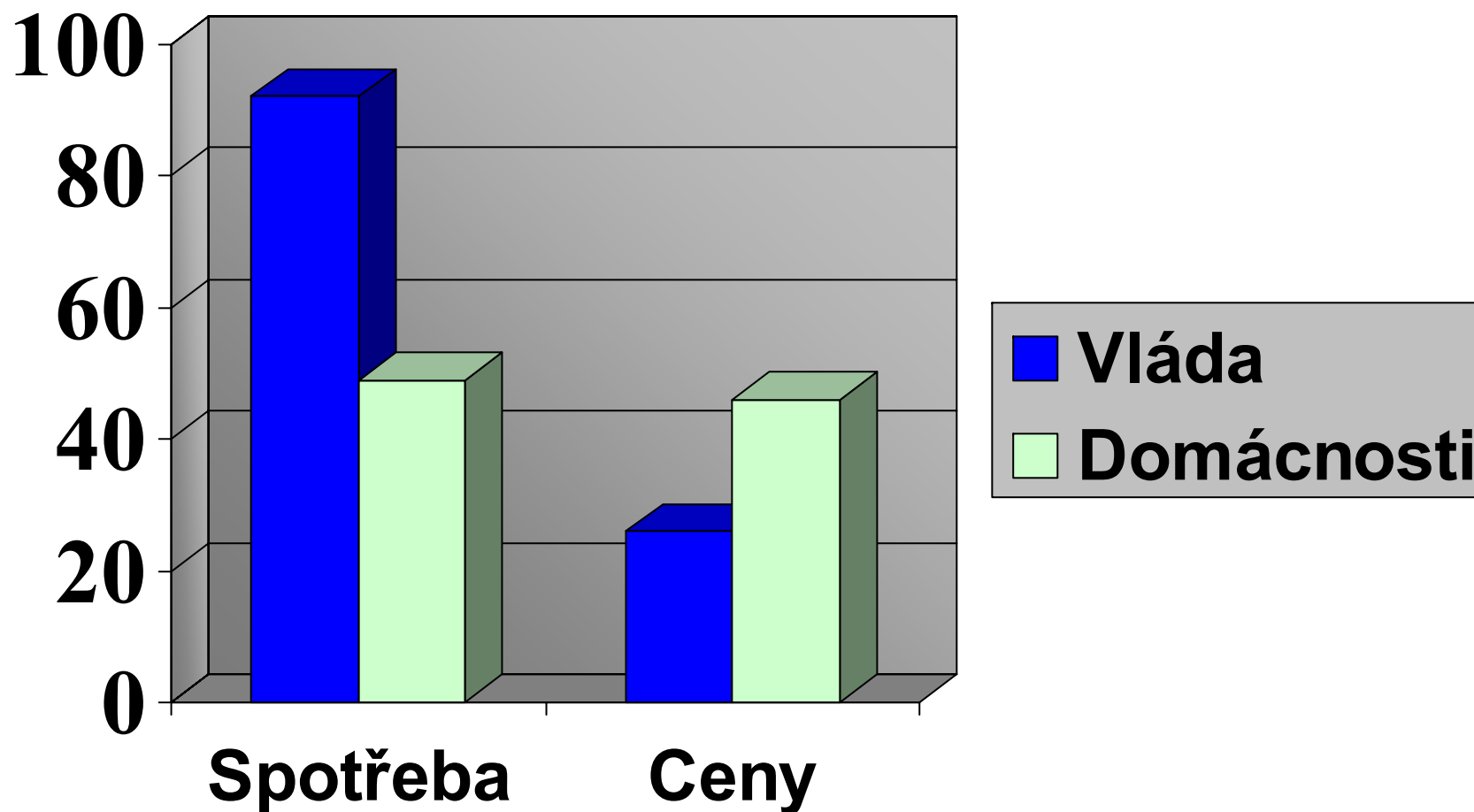
Podíl výnosů daní na HDP

Vývoj mandatorních výdajů jako % na výdajích státního rozpočtu

Reálné výdaje v ČR na složky HDP a jejich cenová úroveň v % EU

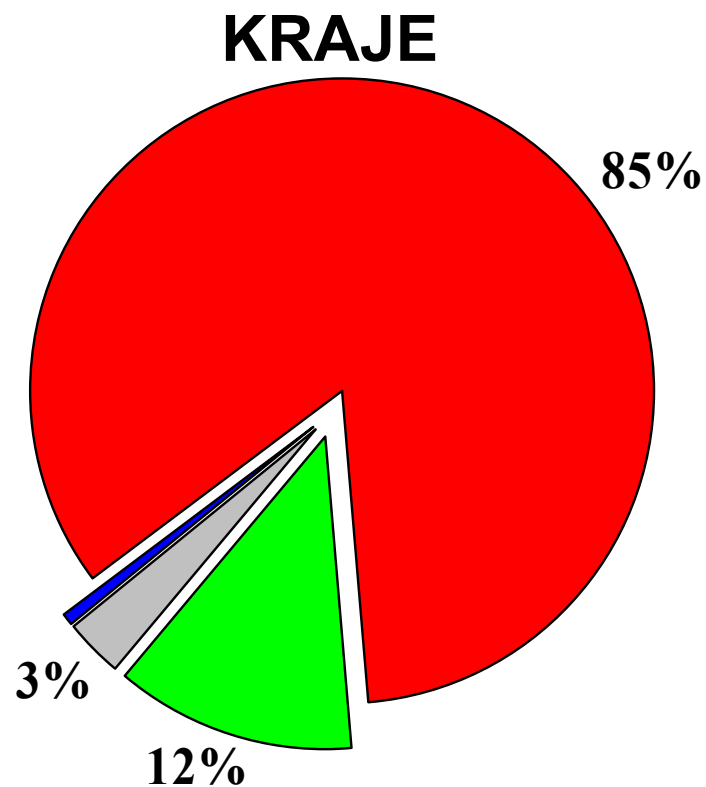
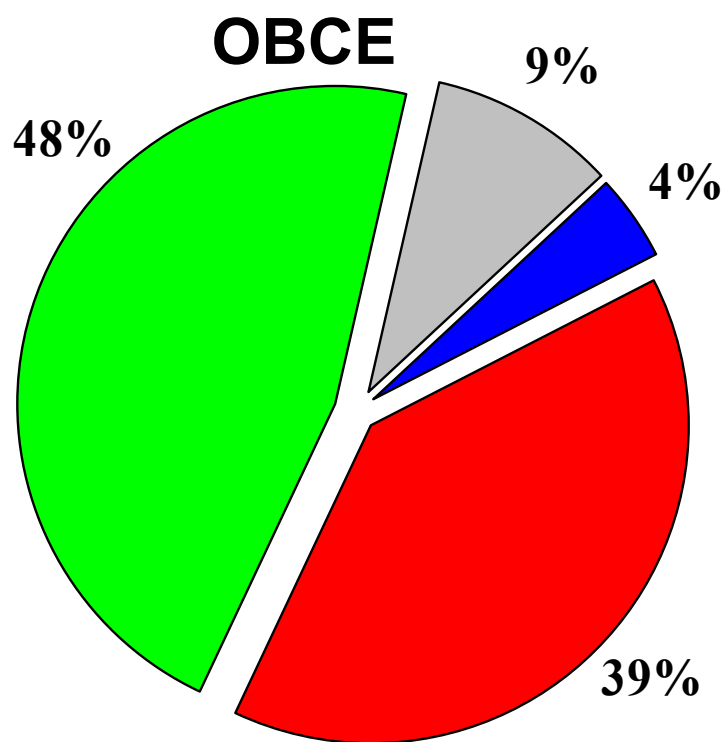
Porovnání příjmů obcí a krajů před novelou RUD skutečnost 2004

I. Daňové příjmy

II. Nedaňové příjmy

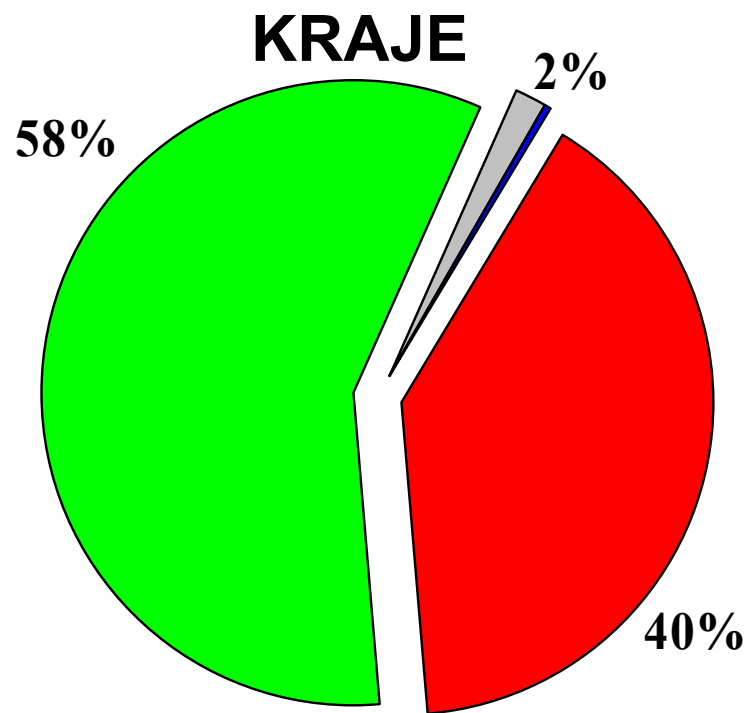
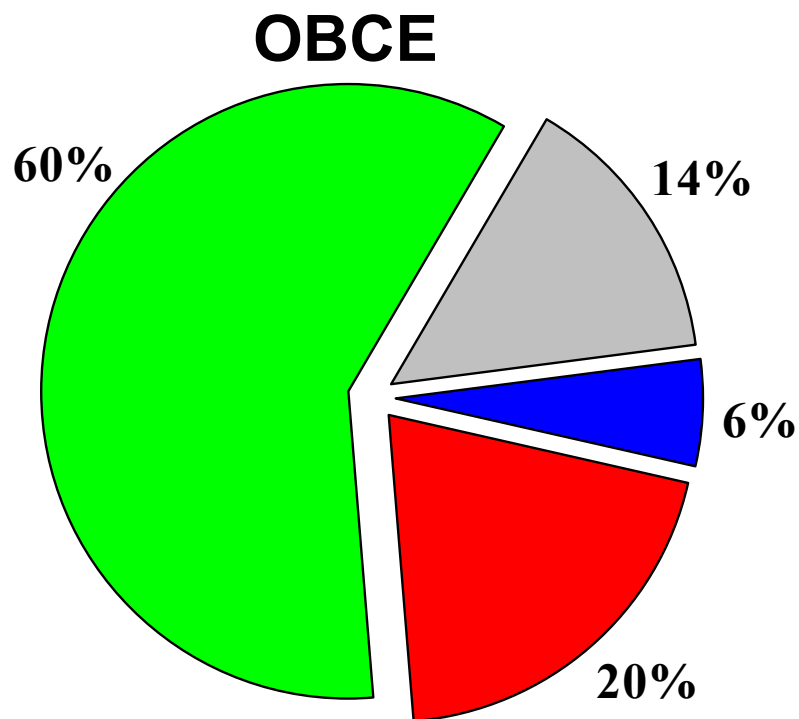
III. Kapitálové příjmy

IV. Přijaté dotace

Porovnání příjmů obcí a krajů po novele RUD - rozpočet 2005

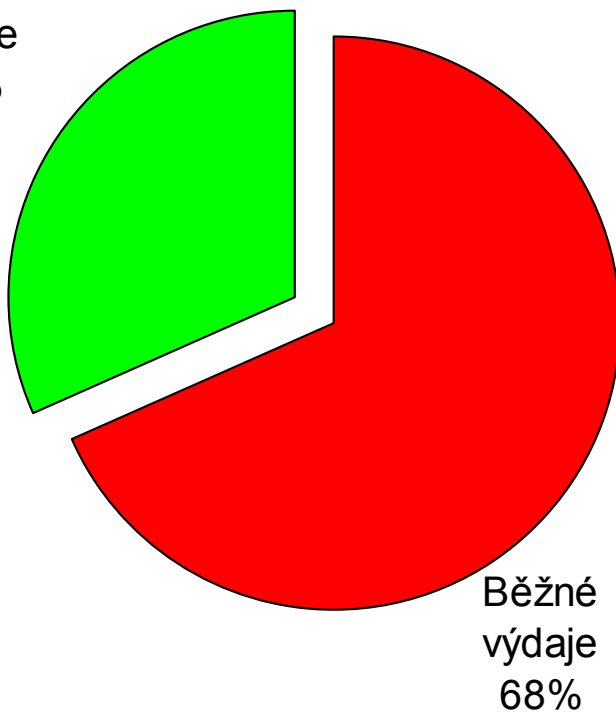
■ I. Daňové příjmy	■ II. Nedaňové příjmy
■ III. Kapitálové příjmy	■ IV. Přijaté dotace

Porovnání výdajů samospráv v roce 2003

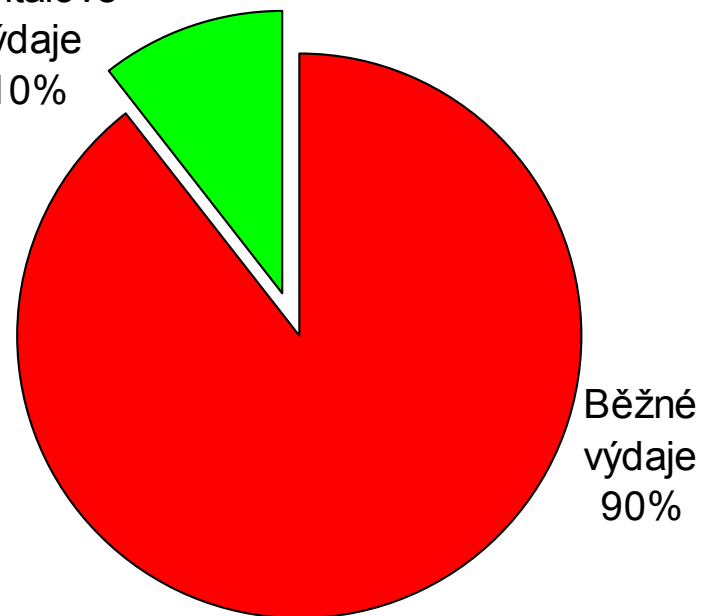
OBCE

Kapitálové
výdaje
32%

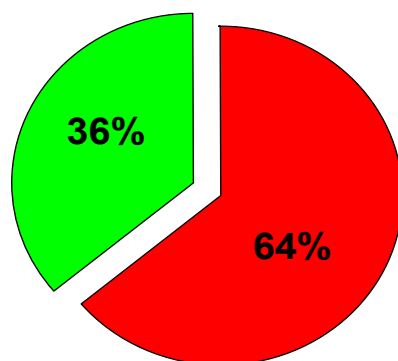
KRAJE

Kapitálové
výdaje
10%

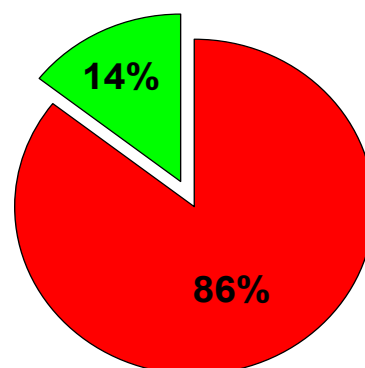

Kolik investují v roce 2005

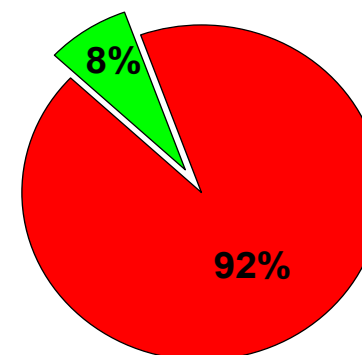
OBCE

KRAJE

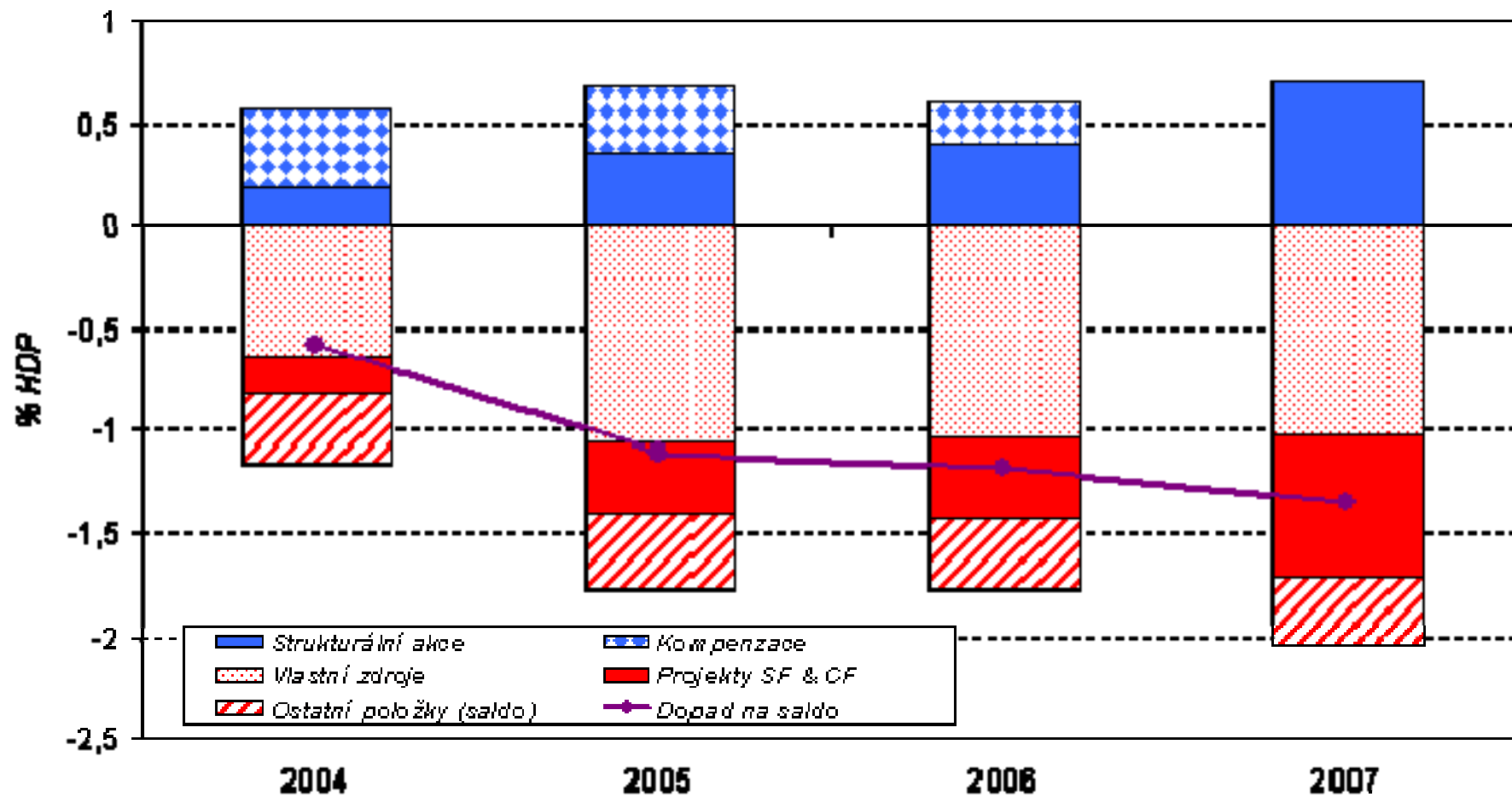

Státní rozpočet

<i>mld. Kč</i>	Obce	Kraje	Státní rozpočet
Běžné výdaje	140	68	803
Investice	79	12	66

Přímé dopady vstupu do EU na saldo vládního sektoru

Zdroj: MF ČR

ÚHRNNÁ BILANCE PŘÍJMŮ A VÝDAJŮ STÁTNÍHO ROZPOČTU 2004

Ukazatel	v tis. Kč
Příjmy státního rozpočtu celkem	754 080 652
Výdaje státního rozpočtu celkem	869 050 652
z toho: finanční vztahy k rozpočtům	
- krajů	16 025 052
- obcí v úhrnech po jednotlivých krajích	20 580 071
- příspěvek na výkon státní správy obcím s rozšířenou působností	4 728 495
Schodek	-114 970 000
Financování:	
Vydání státních dluhopisů podle zvláštního předpisu	103 641 129
Změna stavů na účtech státních finančních aktiv	1 418 871
Přijaté dlouhodobé úvěry	9 910 000

ÚHRNNÁ BILANCE PŘÍJMŮ A VÝDAJŮ STÁTNÍHO ROZPOČTU 2005

Ukazatel	v tis. Kč
Příjmy státního rozpočtu celkem	824 830 643
Výdaje státního rozpočtu celkem	908 415 643
z toho: finanční vztahy k rozpočtům	
- krajů	20 163 350
- obcí v úhrnech po jednotlivých krajích	19 227 517
- příspěvek na výkon státní správy obcím s rozšířenou působností	3 815 972
Schodek	-83 585 000
Financování:	
Vydání státních dluhopisů podle zvláštního zákona	72 551 390
Přijaté dlouhodobé úvěry	11 782 675
Změna stavu na účtech státních finančních aktiv	-749 065

ÚHRNNÁ BILANCE PŘÍJMŮ A VÝDAJŮ STÁTNÍHO ROZPOČTU 2006

návrh

Ukazatel	v tis. Kč
Příjmy státního rozpočtu celkem	884 391 799
Výdaje státního rozpočtu celkem	958 791 799
z toho: finanční vztahy k rozpočtům	
- krajů	5 945 754
- obcí v úhrnech po jednotlivých krajích	24 679 797
- finanční vztah k rozpočtu hlavního města Prahy	1 711 658
Schodek	-74 400 000
Financování:	
Vydání státních dluhopisů podle zvláštního právního předpisu	65 190 800
Přijaté dlouhodobé úvěry	9 224 020
Změna stavu na účtech státních finančních aktiv	-14 820

Dlouhodobý vývoj výnosů daní v ČR

mln.Kč

Daňový příjem	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005 oček.	2006 výhled	Index změny 96/ 05	Prům. roční % změna	% změna z 2005 na 2006
DPH	109	118	119	138	146	152	150	163	184	207	222	189	10	7
DPPO celkem	63	55	67	70	76	90	106	115	117	139	131	222	14	-6
DPPO bez plac. obcemi a kraji	60	52	63	65	65	84	100	109	111	133	125	220	13	-6
DPPO plac. obcemi a kraji	2	3	4	5	11	6	6	7	6	6	6	274	19	-3
DPFO celkem	81	88	95	95	98	105	116	124	133	144	140	179	9	-2
DPFO-zvl.sazba	10	12	13	11	9	8	7	6	8	6	7	57	-5	10
DPFO-podnikatelé celkem	16	16	17	17	17	19	22	23	24	28	28	176	8	1
DPFO-podnikatelé sdílená*						13	13	14	14	17	17			1
DPFO-podnikatelé 30%						6	7	7	7	8	8			1
DPFO-podnikatelé SR 10%							2	2	2	3	3			1
DPFO-závislá celkem	55	60	65	67	73	79	88	95	102	110	106	202	11	-4
Silniční daň	4	5	4	5	6	5	6	6	6	6	6	128	3	2
Daň z nemovitostí	4	4	4	4	4	5	5	5	5	5	5	128	3	0
Ostatní majetkové daně celkem	4	5	6	7	6	7	8	9	12	9	10	226	14	17
Dálniční poplatek	1	1	2	2	2	2	2	2	2	3	3	300	22	0
Ostatní daně a poplatky				5	7	5	5	5	5	4	5			2
Spotřební daně	61	62	62	73	71	80	77	78	97	112	126	183	9	13
Clo	20			12	14	10	10	10	4	6	6	32	-8	-11
Místní a správní poplatky	4	4	4	4	4	4	4	4	4	6	6	140	4	0
Poplatky za znečišťování ŽP						1	5	5	6	6	6			
Celkem daňové příjmy	347	337	356	408	429	466	492	525	574	647	666	187	10	3

*na rok 2001 v části SR+MR 70% a od roku 2002 včetně 60%; SR+MR= státní rozpočet + územní rozpočty (místní) a Státní fond dopravní infrastruktury
DPFO - daň z příjmů fyzických osob DPPO- daň z příjmů právnických osob

barva vyznačuje ty objemy, ze kterých obcím celkem náleží 20,59% a krajům celkem 8,92%

7 hodnota nad průměrnou změnu

Průběh celostátního inkasa daní v letech 2005 – Microsoft Internet Explorer

Adresa http://ods.mfcr.cz/danPrijemy/Inkaso_2005.html

MINISTERSTVO FINANCÍ

/ Daňové příjmy krajů a obcí / Průběh celostátního inkasa daní / rok 2005

Průběh celostátního inkasa daní v roce 2005 (v Kč)

DATUM	NÁZEV DRUHU PŘÍJMU				
	DPH	DPPO	DPFO závislá činnost	DPFO zvláštní sazba	DPFO podávajících příznání
inkaso k 17.1.2005	361 016 848,29	121 250 753,39	964 449 385,69	206 973 376,91	156 405 968,68
inkaso k 1.2.2005	23 730 871 462,16	1 051 667 461,99	10 679 491 877,44	716 198 733,95	351 211 472,91
inkaso k 14.2.2005	24 892 108 950,59	1 332 172 521,97	15 972 661 012,57	829 158 378,73	673 975 008,91
inkaso k 1.3.2005	28 199 216 728,49	1 948 549 293,86	19 064 145 471,12	1 076 273 754,68	1 118 905 144,34
inkaso k 15.3.2005	26 823 025 493,53	12 941 443 798,98	23 839 996 368,78	1 192 469 964,32	3 326 580 719,93
inkaso k 1.4.2005	41 778 069 613,31	26 763 268 136,93	25 894 597 757,89	1 440 386 367,90	11 550 236 569,24
inkaso k 15.4.2005	39 972 703 256,52	27 155 120 315,81	30 631 192 209,43	1 602 765 488,26	11 998 596 839,29
inkaso k 29.4.2005	65 274 949 956,50	26 878 653 321,53	32 078 134 402,44	1 849 800 289,38	9 513 128 798,05
inkaso k 13.5.2005	63 793 483 151,54	26 941 985 703,38	38 025 728 477,55	2 115 472 710,72	9 600 515 912,53
inkaso k 1.6.2005	75 433 960 669,40	27 694 469 175,83	40 983 952 217,77	2 470 298 893,58	9 875 686 538,38
inkaso k 15.6.2005	74 460 107 025,74	39 132 466 475,54	47 809 511 230,48	2 684 289 409,87	12 408 518 334,27
inkaso k 1.7.2005	91 025 024 245,01	81 923 794 549,81	50 629 429 422,09	3 083 143 263,61	17 886 999 673,81
inkaso k 15.7.2005	90 767 158 147,65	82 124 108 699,35	57 622 237 037,19	3 285 156 537,34	18 359 476 262,60
inkaso k 1.8.2005	118 922 546 824,53	80 936 463 729,35	60 349 354 425,12	3 647 302 791,60	18 288 406 649,05
inkaso k 15. 8. 2005	118 571 088 693,27	80 411 644 759,08	67 040 674 064,88	3 840 020 487,25	18 438 116 929,82
inkaso k 31.8.2005	128 336 485 233,58	81 620 382 960,04	69 958 437 241,63	4 161 599 867,85	18 679 584 461,46
inkaso k 15.9.2005	127 130 366 511,50	98 562 094 203,90	76 612 144 890,09	4 444 287 567,92	20 356 795 665,33

E-mail: Podatelna@mfcr.cz
© Česká daňová správa 2005

ZÁVĚR – hlavní specifika rozpočtu 2006 pro obce a kraje

- 1. Skutečnost roku 2005 poznamená nižší výnos DPH, které bude tahounem dalších let díky trendu poklesu přímých daní (zejména daní z příjmů).**
- 2. Reálný pokles DP obcí a krajů, nominální růst cca o 0,75% +- (v r. 2007 +2%, r. 2008 +6%).**
- 3. Následující 2 roky = zvýšené riziko rozpočtů. Vliv voleb, zdanění plynu a el.energie.**
- 4. V Parlamentu: návrh SR na r. 2006 (tisk č. 1128, pro samosprávy sešit G), novela DPH (tisk č. 944), novela z. o dani z příjmů (tisk č. 1040).**
- 5. Změna metodiky výpočtu příspěvku na výkon státní správy (6,6 mld.kč) (viz Příloha 9 zákona o SR na rok 2006). 34 obcím pokles o celkem 32 mil.Kč, kompenzace 15 obcím 16 mil.Kč. U krajů metodika stejná jako v roce 2005.**
- 6. Úprava sledování ukazatele dluhové služby = zohlednění mimořádných splátek.**
- 7. Cca 30 mld.Kč do EU a cca 50 mld.Kč z EU z toho cca 2/3 do obcí.**
- 8. Od 1.1. 2006 je zrušen FNM zákonem č. 178/2005 Sb.**
- 9. Trendem je racionalizace výkonu veřejné správy spíše nežli růst veřejných výdajů na veř. Správu.**

ZÁVĚR - Vlastní doporučení

- 1. snížit mandatorní výdaje**
 - 2. veřejné služby nakupovat více prostřednictvím spotřebitelů** (domácností a poplatníků)
 - 3. zdanit více spotřebu nikoliv práci**
 - 4. zjednodušit placení daní a daně**
 - 5. důchodová reforma** = pilíře + motivace vydělávat na důchod v průběhu ekonomicky aktivního období života
 - 6. podpořit motivaci zaměstnavatelů zaměstnávat**
-

ZÁVĚR - Vlastní doporučení

- 7. změnit systém tvorby nových zákonů** = vedle právní čistoty analyzovat dopady návrhů
 - 8. majetek státu = jen zásadní infrastruktura**, zbytek převážně zprivatizovat
 - 9. investovat do infrastruktury**
 - 10. zrušit dotace podnikatelům** a posílit tok peněz skrze přirozenou poptávku
 - 11. provést audit státní správy a tvrdě trestat korupci** - sledovat výkony, motivovat úředníky
-